

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

R. P. Ioannis Azorii Lorcitani, Societatis Iesv Presbyteri Theologi, Institutiones Morales

In Quibus Univers[ae] Quaestiones ad Conscientiam recte aut prave
factorum pertinentes, breuiter tractantur

Azor, Juan

Coloniae Agrippinae, 1616

6. Quæ scientia, & litterarum cognitio in singulis Beneficarijs iure
communi necessaria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-14007

ceptum; in Cardinali Presbytero, annum 25. in Cardinali Episcopo, trigefimum annum explem requirunt.

Decimoquinto queritur, An ius scriptum certam aetatem in Romano Pontifice creando requirat? Respondeo, iure scripto nullam esse praefinitam aetatem: ac ius naturale prohibet, vllum in totius Ecclesiae pastorem eligi, qui aetate, & iudicio maturo non sit; nec, vt Baldus monet cap. Licet. de elect. in 6. credendum est, adeo stolidos, inconsideratos, & temerarios Cardinales futuros, vt puerum, vel adolefcentulum sibi, & quod plus est, toti Ecclesiae praeficiant, quamuis rationis compotem. Nam etsi contra electionem Pontificis, a suffragiis duarum partium Cardinalium factam nihil opponi possit, quod iuris scripti sit: opponi tamen potest, quod ius naturale & diuini facti prohibet: vt si infans, vel amens, mutus, vel furdus, hermaphroditus, vel foemina in Romanum Pontificem eligatur.

CAP. VI.

Qua scientia, & literarum cognitio in singulis beneficiariis iure communi necessaria sit.

Primo queritur, in Episcopo, & caeteris eo superioribus, quamnam literarum Canones, & iura deponant? Episcopus debet habere notitiam veteris, & noui testamenti, & articulorum fidei explicitae, vt videtur colligi ex c. qui Ecclesiastici. §. Ecce. d. 36. & cap. omnes fallentes. d. 38. Caeterum Concilium Tridentinum, sess. 22. cap. 2. De reformat. constituit, ne vllus in episcopatum promoveatur, nisi qui in vniuersitate studiorum Magister suo Doctorem, aut Licentiatus in sacra Theologia, vel iure Canonico merito sit creatus, aut publico alicuius Academia testimonio idoneus ad alios docendos ostendatur: quod si regularis fuerit, a superioribus sua religionis similitudo habent. Sic ibi. Quares. An satis sit Doctorem esse, vel praedictum testimonium habere, quamuis reuera idoneae literaturae non sit, vt impetratio, & adeptio eius dignitatis vim & locum habeat? Quaestio est generatim a multis agitata, An ii, qui ad gradus literarum honorificos promoti sunt, si tamen rudes & ignari literarum fuerint, gaudeant privilegio caeterorum doctorum? Ripa in l. Centurio. num. 17. ff. de vulg. ait, se respondisse, Doctorem quamuis ignatum torqueri iure non posse, ne Doctorem dignitatem contemnat. Sic etiam Boer. de auctori. mag. conf. 93. Butrius & Felinus, quos citat, ac sequitur Mandosius in regula 16. Cancellariae, quaest. 13. licet in eadem regula antiquus Glossae auctor oppositum tradat. ait enim; Leges & Canones aliquid statuentes de personis, imo etiam de locis, & rebus, intelligi debere de personis alioqui idoneis, habilibus, & aptis. vt gradatim. ff. de muneribus §. homo. l. 2. cum Glossa 1. C. De sacros. Eccles. Sed verior est prima sententia. Respondeo itaque, in foro Ecclesiae iudiciali, eam impetrationem dignitatis ratam esse, & firmam; iure tamen naturali, & diuino is qui impetrauit, eam sibi scientiam comparare debet, qua possit suam manus, & officium obire; aut saltem aliquem Vicarium sibi, & adiutorem ad seiscere, cuius opera, scientia, & consilio vtatur in Ecclesia administranda, alioqui profecto se le. hali peccato obstringere. Nec enim dignitatem deponere iure vlllo compellitur. Si etiam quis querat, An cum quis ad Doctorem, vel Licentiatum gradum contra Academiae ratam, vel consuetudines fuerit promotus, alioqui tamen satis literatus & doctus, valeat in eo episcopalis dignitatis adeptio? v. g. Doctorem, vel Licentiatum gradum Titius obtinuit falsis & corruptis testibus, probans se curriculum literarum absoluisse, vel certos annos in Academia audiuisse, vel singulis annis in Scholasticorum numerum relatum fuisse. Respondeo valere, si illa ad Doctorem, vel Licentiatum gradum promotio non fuit ipso iure irrita, & inanis: quamuis iudicis sententia rescindi potuerit: quoniam licet ad honorificum literarum gradum fuerit contra Academiae leges, vel consuetudines prouectus, promo-

tio tamen valet. Quod si Academiae legibus ipsa promotio fuerit ante vllam iudicis sententiam, vel declarationem in ipso foro conscientiae infirma & irrita, adeptio quoque Episcopatus inanis est. Porro iure quoque communi, vt etiam dixi, Episcopus nosse debet veteris, & noui Testamentum, vt omni poscenti reddat rationem Christianae fidei, ac religionis. cap. Qui Episcopus, distin. 33. Debet item iuxta Innocentium, Hostiensem, Ioannem Andream, & Panormitanum in cap. cum cunctis, de elect. scire iura Canonica vt in causis recte iudicare possit.

Secundo queritur, Quam scientiam ius commune in caeteris beneficiariis postulet? Respondeo: quoniam ad omne beneficium, vt minimum prima Clericorum tonsura requiritur, & ad quaedam etiam aliquis ordo, vel ex minoribus, vel ex maioribus: consequens est, vt in singulis beneficiariis ex literatura necessaria sit, quam ordo beneficii annexus exposcit. Porro ex Concil. Trident. sess. 23. cap. 7. de reformat. is qui ad primam tonsuram promouendus est, scire debet rudimenta fidei: insuper legere, & scribere. Et quamuis Concilium non expresse in qua lingua: videtur tamen intellexisse linguam vulgarem, seu maternam: ita vt quisquis in sua lingua patria, & natua legere, & scribere norit, possit prima Clericorum tonsura donari. Sed cum singuli beneficiarii debeant diuini officii diurni nocturnique praedictus, cum ad aliquod beneficium promouetur, quodcumque sit illud, scire debeat Latinae legere, & intelligere, vt preces horarias quotidianas recitare possit. solum igitur ad primam tonsuram sufficit, si hic beneficiarius sciat legere, & scribere lingua vernacula, quamuis propter beneficium necesse sit, vt sciat legere, & intelligere Latine.

Ad minores ordines requiritur, vt qui promouendus est, intelligat linguam Latinam. Ita Concilium Tridentinum sess. 23. cap. 11. & bonum a Parocho, & Magistro scholae, in qua educatur, testimonium habeat, bonum videlicet, de literis, & moribus. Ibi. cap. 5. Qui Subdiaconus, vel Diaconus est eligendus, scire debet ea, quae pertinent ad sui ordinis munus & officium ob eundem, & qui probe versatus sit in minoribus, & de his bene instructus. Concilium Trident. eadem sessione, cap. 13. Qui est presbyter creandus, ex eodem Concilio, & sess. cap. 14. eum scire oportet, quae nosse omnibus necessarium est ad salutem, cum vis pariter, quae ad administrandum rite populo sacramenta pertinent. Praeterea. c. Quae ipsi dist. 38. dicitur: Sacerdotibus necessaria sunt ad discendam, Sacramentorum liber, Lectionarius, Antiphonarius, Baptisterium, Computus, Canones poenitentiales, Psalterium, Homilia per circuitum anni in Dominicis diebus, & singulis festiuitatibus apta. Ex quibus omnibus si vnus defuerit, Sacerdotis nomen vix in eo constabit: quia valde periculosa Evangelica mina sunt, quibus dicitur: Si caecus caeco ducatur praestet, ambo in foueam cadunt. Sic ibi. Haec igitur communi iure requiruntur in beneficiariis presbyteris, quibus parochialis Ecclesiae cura committitur.

Archidiaconi, Diaconi, Archipresbyteri, & caeteri Praepositi, dignitatem & personatum & curam animarum habentes, ex communi sententia Doctorum ante Concilium Tridentinum, scire iura, vel Canones debent, ad quorum praescriptum sententiam ferre, & iudicare eos oportet. Sic Innocentius, Hostiensis, Ioannes Andreas, & Abbas in cap. Cum in cunctis, de elect. Hoc tamen, vt recte idem Abbas annotauit, locum habet in iis Praepositis, qui ratione sui muneris & officii ius in foro dicunt: in iis enim, qui vsu & consuetudine recepta, nomine tenus Praepositi sunt (qualis, inquit, est Archidiaconus, Praepositus Senensis) tanta scientia necessaria non est: sed ita tantum requiritur quod sufficit ad officium suum praestandum, pro sua dignitatis & ordinis conditione. At vero post Concilium Tridentinum seruanda sunt, quae sequuntur. sess. 23. cap. 18. versiculo. De caetero, habetur: De caetero vero officia, & dignitates illa, quae Scholastica dicitur, non nisi doctores, vel Magistros, aut Licentiatos in sacra pagina, aut in iure

Canonico, & alia personis idoneis. Et qui per seipfos id munus explere possint, conferantur, & aliter facta promissio nulla sit & inualida.

Sell. 24. cap. 8. Canonici Penitentiaris in Ecclesia Cathedrali nemo eligi potest, nisi Doctor, aut Licentiatas in sacra Theologia, vel iure Canonico fuerit.

Sell. 24. cap. 12. Archidiaconus Ecclesie Cathedralis nemo debet eligi, nisi fuerit Doctor, aut Licentiatas in sacra Theologia, vel iure Canonico. Ibidem hortatur sancta Synodus, ut in prouincijs, ubi id commode fieri potest, dignitates omnes aut saltem dimidia pars Canoniarum in Cathedralibus Ecclesijs, & Collegiarijs insignibus conferantur tantum Magistris, vel Doctoribus, aut etiam Licentiatas in sacra Theologia, vel in iure Pontificio. Sicibi.

In iis, qui Canonici, vel Portiones, vel alia simplicia, & inferiora habent beneficia, sufficit ea literatum notitia, quam eorum ordo, munus, & officium deposcit; ut minimum requiritur, ut hi beneficiarii sciant Latine legere, & intelligere, ut horarias preces recitare possint.

Quinto queritur, An penitus illiteratus possit ad beneficium promoueri? Respondeo, minime cap. illiteratos, dist. 36. & cap. ult. De temporibus ordinationum in 6. c. precipimus, d. 34. c. 1. d. 55. Sed in dubium vocatur: quisnam in iure censetur penitus illiteratus? Glossa & Cardinalis in Clem. 1. De concess. preb. videntur innuere, eum talem esse, qui nescit Latine legere, construere, & cantare.

At Nauarrus de rescriptis, cap. Si quando, except. 14. num. 8. tradit, non esse illiteratum eum, qui scit Latine legere & scribere, quamuis non intelligat: nam eo ipso quis Latine legit & scribit, literatum expertus & ignarus dici nequit. Alii illiteratum vocant eum qui prima Grammaticae rudimenta non didicit.

Sciendum tamen est ex Innocentii sententia cep. Cum in cunctis, de elect. communi omnium consensu recepta, scientiam in beneficiariis, esse triplicem, eminentem, mediocrem, & eam quae tanquam idonea sufficit. Ea est eminentis scientia, qua quis omnia etiam obscurissima, maxime dubia, & difficillima, quae ad suum munus, & officium spectant, potest prompse explicare & definire. Medio cras vero scientia est, qua quis potest explicare quae in suo munere & officio frequenter, & passim occurrunt, quamuis non obscurissima & difficillima quaeque. Aduerba vero & sufficiens scientia ea dicitur, qua quis nouit suo munere & officio fungi licet alioqui, vel auctores legendo, vel doctos consulendo, vel qua dubia, & perplexa nouit, interrogando.

Deinde scire oportet, alios esse, qui parum norunt: quorum scientia non idonea censeri potest. Quandoquaque igitur in beneficiario est scientia idonea, & sufficiens, nihil amplius ab eo, quod necessarium sit, requiritur. In singulis autem Clericis, etiam iis, qui ad simplicia tantum, & inferiora beneficia promouentur, necessarium est, ut Latine legant, & aliquo modo intelligant, quamuis opinio Nauarrus loco citato quibusdam probabilis esse videatur: ita tamen, ut etiam si ignorent quae in lectionibus; hominibus, & ceteris officiis Ecclesiasticis obscura, dubia, & difficilia occurrunt, & multa facile, & expedite legant; sed si in legendo solacismos interdum, & barbarissimos effutiant, non propterea illiterati penitus habeantur. Nam in cap. Sedulo, dist. 38. Ex Augustino adfertur, Sedulo monendos esse Scholasticos, ne irrideant, si aliquos Antifites & ministros Ecclesiae forte animaduertierint, vel etiam barbarissimis, vel solacismis Deum inuocare, vel eadem verba quae pronunciant, non intelligere, perturbateque distinguere: non quia ista minime corrigenda sunt, sed quia pie toleranda sunt ab eis qui didicerunt. Nouerint enim non esse voces ad aures Dei, nisi animi affectum.

Quarto queritur, An Romani Pont. auctoritate concedi queat, ut penitus illiterato beneficium conferatur? hoc perinde est ac si quaeretur, An in beneficiis literata iure diuino, an vero tantum Canonico requiratur? Turrecremata in cap. illiteratos, d. 36. & in c. si in laicis, d. 48. Felinus in c. inquisitioni, de senten. excomm. & cap. si quando, de re-

script. ex Inno. in c. dilectus, de temp. ordin. sentunt iure diuino requiri literaturam: ac proinde Romani Pontificis auctoritate hanc legem relaxari non posse. Nam Otze 4. dicitur: Quia tu scientiam repulisti, repellam te, ne sacerdotis fungaris mihi. Item beneficium propter officium datur, ut qui nescit Latine legere, nequit pensum diuini officii persolvere. His tamen posse obtinere, Romani Pontificis auctoritate fieri posse, ut beneficiarius a lege diuini officii preces recitandi eximatur, & ad ordines maiores & simplex beneficium promotus ab omni ordinis & beneficii functione & administratione liberetur. Item Clericus prima tonsura praeditus, beneficium compos est: at is qui est omnino illiteratus, Monachus fieri potest, c. Legi 16. q. 1. & Monachus eo ipso quod est Monachus, potest primam Clericorum tonsuram accipere, & proinde capax fieri regularium beneficiorum. Accedit quod Pontifex licet illiteratum ad beneficium promouendo male faciat: non tamen continuo sequitur, ut ipsa beneficii adeptio sit irrita: multa enim prohibentur, quo minus fiant, quae tamen facta valent. Meo sane iudicio distinguendum est. Nam iure quidem diuino cauetur, ne illiteratus ad beneficium promouatur: eodem tamen iure ipsa impetratio beneficii nequaquam est irrita, & inanis, sed vel irrita fieri, vel beneficiarius a functione & administratione submoueri, aut liberari, & eximi, vel Vicarij seu adiutoris opera & ministerio subleuari debet. Ex quo fit, ut non idem iuris sit in episcopo, quod in Romano Pontifice. Nam si Episcopus, ut statim dicam, illiterato beneficium concedat, nullius est momenti quod fecit: at si Romanus Pontifex sciens concesserit, male quidem facit, sed impetratio, & adeptio beneficii valet: Dixi, sciens; quia si illiterato beneficium per ignorantiam contulerit; putans eum legitimam literaturam habere, cum nullam penitus habeat, impetratio suae adeptio beneficii irrita est, & inanis, quia tunc Pontif. non creditur iuris relaxationem vti, cum inscius beneficium illiterato dederit: quare necesse est, ut ius ipsum deuo scienter relaxet.

Quinto queritur, an Episc. auctoritate is, qui est penitus illiteratus, possit lege Canonica solui, & ad simplex aliquod beneficium promoueri? Respondeo, minime: Sic enim Innoc. in c. Cum in cunctis, de elect. & Archid. lo. And. & Gemianus c. ult. De temporibus ordinationum in 6. Rogabis, An is, quem breui speramus literatum fore, possit episcopi concessu ad beneficium prouoci? Innoc. Archidiaconus Hostien. Ioan. And. & Panor. docent locis supra citatis eum qui nihil penitus scit, non posse promoueri: at eum qui parum scit, sed creditur in literis profecturus, posse episcopi indulgentia ad minores Ordines eligi, & assumi: quod si nulla sit de profectu in literis spes, non posse, nisi tali Ecclesiae fuerit adscriptus, quae nunquam indigebit eius opera, aut sacris Ordinibus, aut nisi sit Monachus, qui potius indiget contemplatione, quam scientia c. Legi 16. q. 1. Haec illi auctores, qui tametsi expressim de beneficio nihil meminerint, videntur tamen insinuasle, eum ad beneficium simplex posse, sicut ad minores ordines promoueri.

Quares, an eum, qui parum scit, episcopus deligere queat sine vlla spe de profectu in literis faciendos, solum eo nomine quod ei dabitur vicarius, vel adiutor? Respondeo, minime: neque enim ea est iusta causa episcopo ius Canonico relaxandi: ac proinde impetratio non subsistit. Subsistere tamen a Romano Pontifice facta, quamuis in eo alioqui Pontifex peccaret, si nulla Ecclesiae necessitas, vel utilitas subesset.

Sexto queritur, An qui diuturno vsu ea nonit, quae necessaria sunt ad sui muneris functionem, assumi queat ad beneficium illi ordini annexum, quamuis Grammaticam, Latinam linguam ac literas nunquam didicerit? Respondeo posse: neque enim tam Grammaticae studio comparatae, quam prudentiae, & exercitationis eius muneris & officii ratio habenda est. Sic Abbas in c. 1. de atar. & qualis. ubi alios citat idem docentes.

Septimo queritur, An qui illiteratus ad beneficium promo-

promotus est, sit beneficio deiciendus? Respondeo distinguendo, si sit penitus illiteratus, eidem beneficium est abrogandum, sic Glossa, Archidiaconus, Philippus, Geminianus, & plerique alii. Si vero parum sciat, non omnino tamen sit literarum rudis, remouendus non est, sed ei Vicarius adhibendus, vel adiutor dandus: ut etiam Glossa, & Archidiaconus, & Geminianus docuerunt. Nec obstat quod habetur: in cap. Nunc autem, dist. 23. Et cap. Qualiter, 7. q. 1. Et c. Statuimus, dist. 87. Ea enim Decreta locum habent in eo qui est promovendus, cum tamen parum sciat: nec enim promovendi iure potest, non autem de eo, qui iam ante promotus est, qui quamvis parum sciat, beneficio privandus non est, sed Vicarii, vel adiutoris opera, & ministerio subleuandus.

Octavo quaeritur, An cum Clericus parum sciat, ardens in eo charitatis, & religionis studium, & morum ac vitae probitas, supplere queat idonea scientia, & literaturae defectum? Respondeo, posse: accedente tamen Antistitis indulgentia: cap. nisi cum pridem, de renuntiati. Olim id aliquando permillum fuit, ut testatur Glossa, in c. sollicitudo, 5. d. 52. Flavianus Episcopus Constantinop. Macedonium Anachoretam ad Sacerdotium promovit, qui vir erat literarum expertus, sed optima vitae, ut scribit Theodoretus in vita Macedonii.

Nono quaeritur: An qui est ad vnum beneficium promotus praemisso examine, possit ad aliud transferri beneficium citra aliud examen? Respondeo, distinguendo in primis: si ad beneficium superius sit promovendus, examinari eius scientia nihilominus deuo debet, quoniam literaturae, pro dignitatis maioris, vel minoris conditione, maior minorve requiritur. Item si ad simile beneficium promovetur, in Ecclesia tamen vel loco ampliori maioriue aut nobiliori, vel celebriori, est etiam examinandus. Nam ut recte Abbas in cap. cum in cunctis, in principio, de electi. Et in cap. qualiter, eod. tit. sequens Innocentium annotavit, pro magnitudine, amplitudine, aut celebritate loci, maior, vel minor scientia in beneficiario est necessaria, verbi gratia, non tantum scientia requiritur in eo, qui praestit loco, vel Ecclesiae, ubi pauci commorantur, vel ubi rustici, & vulgares homines, quantum in eo, qui praestitit loco, ubi multi viuunt, vel ubi viri primarii, & insignes degere consueverunt. Praeterea, quamvis ad simile, & aequale beneficium similis loci, & Ecclesiae transferatur, examinari tamen debet, si in priori examine minus idonee, & apte respondit: aut si creditur, eum post examen se negligenter in studio literarum gessisse, & oblitum esse eius quod ante didicerat: aut si alii sint candidati, qui vna cum eo beneficium petunt: alioqui sufficit, eum semel esse examinatum, & approbatum. Hoc dicitur seruari stylo curiae Romanae.

Decimo quaeritur, Quae & quanta rerum scientia in Cardinalibus requiratur? Respondeo, indignum esse, ut illiterati ad Cardinalitium dignitatem eligantur: nam si Mosi Exod. 18. dixit Dominus: *Prouide de omni plebe viros sapientes, & timentes Deum, in quibus sit veritas.* Quid dicturus sit Deus, de Cardinalibus, qui eliguntur, ut iudicent de causis totius reipublicae Christianae, quis non videat? *Magnis odio est illiteratus* ait Innocent. in cap. Cum nostris, de concess. praeb. quam homicida. *Mundus sine doctrina regi, & gubernari non potest.* C. ne fil. pro patre. *Per sapientiam reges regnant, principes imperant, & potentes iusta decernunt.* Proverb. 8. *Ecclesia plurimum literatis hominibus indiget.* c. cum ex eo, de electi. in 6. *Si caecus caecum duxerit, ambo in foueam cadent.* Non est rationi consentaneum, ut is, qui discere debet, alios doceat, & instruat. Cardinales inter causam & causam iudices sunt. cap. per venerabilem §. rationibus, qui filii sine legit. in labyrinthum erroris incidit, qui priusquam intelligat, animi sui sententiam explicat. c. sciendum, dist. 29. Temerarium est iudicium, quod ei, qui iudicat, non illi de quo iudicatur nocumentum affert. cap. Temerarium n. q. 3. Non sufficit, si Cardinalis literarum rudis, doctrinae, & sapientiae expertus in consultationibus ad aliorum suffragia accedat, aliorum sententiae adhaereat, nam in-

ter suffragia, & sententias aliorum iudicare sapienter non potest; & rationum momenta ponderare nequit.

Quanta doctrina requiratur, iure definitum non est, id Romani Pontificis iudicio relinquitur: ratio ipsa videtur innuere, Cardinales oportere esse, vel Theologiae, vel Canonici, vel Ciuilius iuris peritos, ut inter causam & causam discernant prudenter, & iudicent. Patres qui Concilio Basiliensi intererant, iudicabant sess. 23. Cardinales non esse eligendos nisi Magistros, vel Doctores seu Licentiatos cum rigore examinis in iure diuino, vel humano: Sit, inquit, *tertia, vel quarta pars de Magistris, vel Licentiatibus in sacra Scriptura.* Inter Cardinales autem esse aliqui poterunt admodum perillustres filii, fratres, aut nepotes regum seu magnorum principum, in quibus cum circumspiciatur, & maturitate morum competens literaturae sufficiat.

CAP. VII.

Quae morum, & vitae probitas iure communi in beneficiariis requiratur.

DE hac quaestione legendus est Ioannes Selua in tractatu de beneficiis p. 3. q. 2. Et 3. & Casar Lambertinus in tract. de iure patrona. Prima parte lib. 2. q. 9.

Primo quaeritur, An qui in iure dicitur Criminosus, sit beneficii capax? Sciendum est, in iure Canonico, non omne peccatum crimen appellari; nec omnem peccatorem, criminofum. Crimen igitur, primo fufus, ac latius sumitur pro eo etiam peccato, quod veniale appellatur. Ita dicitur: *Nemo sine crimine viuus.*

Secundo accipitur, pro quolibet lethali peccato. Sic sumitur ab Apostolo, dicente, Episcopum, Presbyterum, & Diaconum eligendum, debere sine crimine esse. cap. Apostolica. dist. 82. Et c. Vnum, dist. 25. apud Gratianum §. Nominem autem criminis, Et c. Illi qui, 6. quest. 1.

Tertio accipitur pro peccato lethali, quod ex scientia, & certa animi deliberatione committitur, apud Gratianum c. Vnum, dist. 25. §. Peccata quae ex ignorantia. Hac ratione non omne lethale peccatum dicitur crimen: ea enim lethalia peccata, quae per ignorantiam, imprudenciam, temeritatem, aut aliam quamuis infirmitatem naturae admittuntur, vocari solent leuia, non graua, & eatenus facilius dimittuntur, quatenus naturae quadam fragilitate sunt facta.

Quarto pressius adhuc & strictius accipitur pro peccato, quod notatur infamia, vel cui est irrogata excommunicatio, suspensio, interdictum, vel quod auctorem suum afficit irregularitate, vel dignum reddit qui ab ordine vel officio deiciatur, vel ob quod is qui peccat, in aliorum offensionem incurrit: & his tribus modis vltimis sumitur crimen in iure, cum dicitur, criminofum non esse ad beneficia, vel ordines promovendum, ut colligitur ex Glossa c. Vnum, dist. 25. Et ex Innoc. Hostiensis. Ioanne Andrea, & Pazornitano in c. Ex tenore literarum. De temporib. ordin.

Secundo quaeritur, An qui est vinculo excommunicationis obstrictus, aut irregularitate irretitus ad beneficium promoueri queat, ita ut sit beneficii capax? Respondeo, eos omnes, qui sunt excommunicationis, suspensionis ab officio, vel beneficio, interdicti sententia, vel vinculo, iure, vel ab homine illigati, non posse promoueri; nec eos etiam, qui sunt irregularitate affecti. Nam irregularis ad ordines prouehi iure non potest, nec item in ordinibus ante susceptis ministrare: quamobrem cum sit ab ordinis functione submotus, & beneficium propter officium conferatur, beneficii capax non est, irregularem beneficium capacem non esse probat Conat. in regula peccatum, p. 2. §. 8. n. 6. Et in c. alma mater, de sentent. excomm. in 6. par. 1. §. 7. nu. 1. ex Diuo in 1. reg. 1. de reg. iuris in 6. Et Innocent. in c. Cum nostris, de concess. praeb. Felino in c. 2. de rescript. Lambert. de iure patrona. lib. 2. p. 1. q. 9. nu. 4. ubi dicit hanc esse communem sententiam. Miles in reperi. in verbo. irregularis ut homicida. Paulus Paris. consil. 136. num. 40. lib. 4. Rebut. in tract.

de pacif.